

Tényleges haszonhúzó – a jövedelem végső befogadójának igazolása

A szlovák jövedelemadó törvény 2018-tól vezette be a tényleges haszonhúzó (*szlovákul „konečný príjemca príjmu”*) kifejezést. Ha az adófizető nem tudja igazolni a „végső jövedelemszerző” személyét, magasabb adómértéket (35%) kéne alkalmaznia az adólevonásnál. Sem a jövedelemadó törvény, sem más jogszabály azonban nem tartalmazta, hogy ezt a tényt a gyakorlatban milyen módon, formában, terjedelemben kell bizonyítani. Miért lehet fontos ez a téma Önnek – olvassa tovább a cikkben.

Miért fontos ez a téma – adófizető felelőssége

Ha a szlovák adófizető korlátolt adófizetési kötelezettségű személynek fizet, bizonyos típusú ügyleteknél az adófizetőnek **le kell vonni az ügylet értékéből a szlovák jövedelemadót.** Ilyen például a licenccdíjak fizetése, ingatlanbérbeadás, határon átnyúló ingóságok bérbeadása, vagy az osztalék kifizetése. Majd erről nyilatkozni kell az adóhatóság felé és befizetni ezt a levont adót.

A kérdés – milyen adókulcsot használjon az adólevonásnál?

A szlovák jövedelemadó törvény különbséget tesz aközött, hogy a korlátolt adófizetési kötelezettségű személy melyik országban adórezidens, azaz teljeskörű adófizető. Van-e ezzel az országgal Szlovákiának kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, vagy legalább van-e adóügyekre vonatkozó együttműködési szerződése az adott állammal. Amennyiben nincs, ezeket az államokat „nem-együttműködő államoknak” nevezi a szlovák jövedelemadó törvény.

És ha ilyen államban van a székhelye, illetve lakóhelye annak a személynek, akinek a szlovák adózó fizet, sokkal magasabb mértékű adólevonást kell alkalmaznia. Például az osztalék kifizetésénél a 7 százalék helyett 35 százalékot. És ez nem mindegy az osztalék befogadójának sem.

Ki a tényleges haszonhúzó

A tényleges haszonhúzó az a személy, akinek a licenccdíj, bérleti díj, osztalék, vagy egyéb típusú kifizetés (amit a szlovák jövedelemadó törvény pontosan meghatároz) végső soron a zsebébe kerül. Ha ő tisztességes, nem jelent gondot számára, hogy megadja a nyilatkozatot, vagy aláírja a kérdőívet, amiről a továbbiakban még szó lesz.

Akadnak olyan ködösítők, akik közbe-iktatnak az ügyletbe más adózókat, csak hogy eltereljék a figyelmet a tényleges haszonhúzó identitásáról és alacsonyabb adókulccsal fizessék meg a szlovák adót. Ez nem tetszene a szlovák adóhatóságnak, így feltételek kerültek a jövedelemadó törvénybe.

Mégpedig olyan feltételek, amelyek a felelősséget az adófizetőre hárítják. Ő az, aki talán jobban ismeri az üzleti partnerét, esetleg tudomása van arról, ki lehet a jövedelem végső befogadója. Neki kell bizonyítani egy esetleges ellenőrzés során, hogy jogosan alkalmazott alacsonyabb adókulcsot. Amennyiben nincsenek a birtokában megfelelő bizonyítékok, amit az adóhatóságnak fel tud mutatni, rajta fogják behajtani az adó-különbséget.

Hogy ne rajta csattanjon az ostor, óvatosságból magasabb adókulcs alá veti a kifizetést.

Ezért fontos a végső jövedelemszerző együttműködése, hogy megadja a szlovák adófizető számára azokat a dokumentumokat, amiket az adóhatóság által közzétett információ javasol, illetve elfogadhatónak tart.

A PM tájékoztatása hasznos útbaigazítást ad az adófizetőnek

2023. augusztus végén a Szlovák Köztársaság Pénzügyi Igazgatósága tájékoztatást adott ki a tényleges haszonhúzó azonossága igazolásának módjáról. Bár ez az anyag csupán ajánlás formájában került kiadásra, és a jövedelemadó szempontjából jogilag nem kötelező erejű, mindenképpen jelentős elmozdulást jelent a jövedelem tényleges haszonhúzójának igazolásában és a vonatkozó kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodások alkalmazásában.

Felsorol olyan kockázati mutatókat, amikre a szlovák adófizetőnek oda kéne figyelni, mivel ezek bizonyos szempont rámutatnak a lehetséges adókerülésre. Majd a kockázati mutatók alapján sorolja a korlátozott adókötelezettségű adózót három kategóriába. Továbbá ezek alapján nyújt megoldást.

A határon átnyúló kapcsolatok kockázatosságának lehetséges mutatói

A kockázatfelmérés mutatói közé tartoznak a következők:

- Az ügylet két kapcsolt vállalkozás között jött létre, így egyszerűbbnek tűnik a jogok átruházása.
- A korlátozott adófizetési kötelességű partner valójában nem is végez gazdasági tevékenységet.
- Passzív jövedelem kifizetéséről van szó – pl. osztalék, licenccdíj, bérleti díj.
- A jövedelem befogadója nem élvez a jövedelemből származó előnyt (pl. egy-az-egyben tovább utalja).
- A jövedelem befogadója nem rendelkezik jogalanyisággal.
- A jövedelem befogadója módosította az adórezidenciáját, azaz más országba költözött, illetve áthelyezte a székhelyét.
- A jövedelem befogadójának olyan országban van a székhelye, amelyet a szlovák törvények „nem együttműködő” államok közé sorolnak.
- A kifizetett jövedelem a befogadója rezidens országában nem tartozik adózás alá (pl. Dubajban nincs jövedelemadó).
- Olyan szerződés alapján fizetik a jövedelmet, amely jogok átruházásáról szól, illetve ilyen szerződések láncáról van szó.

Kockázati szintek

Az adófizető a rendelkezésére álló információk alapján értékeli ügyének kockázatosságát. A kockázatok azonosítása szempontjából lényeges tényekről és körülményekről szóló dokumentumok az adózó rendelkezésére állnak, amelyeket az adóköteles jövedelemben

részesülő vagy más érintett személytől szerzett be, vagy amelyeket maga szerzett be ezekkel a személyekkel való együttműködés nélkül.

A Szlovák Köztársaság Pénzügyi Igazgatósága által közzétett információ három szintű kockázatbesorolást javasol:

Alacsony kockázati szint

Olyan eset, amelyben a lehetséges kockázati mutatók egyike sem áll fenn. Például "aktív" adóköteles jövedelem (műszaki szolgáltatásokból származó jövedelem) nem jelentős értékű, ha e jövedelmek kifizetője és címzettje nem kapcsolt vállalkozás, e jövedelmek címzettje jó hírű és tartós szolgáltató, nem csak a jövedelemfizető számára nyújtotta a szolgáltatást. Rendelkezik az ezen bevételeket generáló tevékenység végzéséhez szükséges személyi és tárgyi eszközökkel és kapacitásokkal.

Mérsékelt kockázati szint

A kockázatoság egyik lehetséges mutatója jelen van, például. „passzív” adóköteles jövedelem (pl. Szlovák Köztársaság területén található ingatlan bérbeadásából származó jövedelem) szokásos értéken, ha e jövedelem címzettje adózási szempontól transzparens, egy EU-tagállam területén székhellyel rendelkező jogalany, és ennek a jogalanynak a partnere nincs megfelelően azonosítva és nem ismert.

Kockázatos szint

Több lehetséges kockázati mutató kombinációja is fellelhető, pl. "passzív" adóköteles jövedelem (licenccdíj) fizetése, mely jelentős értékű, e jövedelem kifizetője és címzettje kapcsolt vállalkozás, a jövedelem címzettjére kerültek más személy tulajdonában lévő, e jövedelmet előállító vagyontárgyakkal kapcsolatos átruházott jogok, azokból származó bevételek gazdaságilag nem indokoltak, a jövedelemben részesülő nem együttműködő állam rezidense, vagy jövedelemfizető ezeket a bevételeket nem a címzett számlájára fizeti.

A végső kedvezményezett személye bizonyításának módja, formája, köre és gyakorisága

Valójában a jövedelem kifizetőjére van bízva. A [Pénzügyi Igazgatóság anyaga](#) csupán javaslatokat ad e téren. Az alacsony kockázati szinten elég egy becsületbeli nyilatkozat a jövedelem befogadójától. Középső kockázati szinten a nyilatkozaton kívül ajánlott egy kérdőívet is kitölteni a jövedelem befogadója részéről. Magas kockázati szinten a nyilatkozat és kérdőív mellé javasolt még különböző dokumentumok beszerzése is.

Az említett becsületbeli nyilatkozat és a kérdőív mintái letölthetők közvetlenül az anyagból, melyet az előző bekezdés elején belinkeltem. Itt található azoknak a dokumentumoknak a listája, amelyek elfogadhatók a jövedelem befogadójának azonosítása szempontjából.

Mi a különbség a tényleges haszonhúzó és a tényleges tulajdonos között

A tényleges haszonhúzót (szlovákul „*konečný príjemca príjmu*”) semmiképp sem téveszthető össze a tényleges tulajdonossal (szlovákul „*konečný užívateľ výhod*”).

A tényleges haszonhúzó fogalmát, amiről ez a cikk szól, a szlovák jövedelemadó törvény vezette be 2018-ban. A [tényleges tulajdonos](#) fogalmát meg a bűncselekményből származó jövedelem legalizálása elleni védelemről és a terrorizmus finanszírozása elleni védelemről

szóló törvény (pénzmosás elleni törvény) határozza meg.

Ennek értelmében a tényleges tulajdonos

- az a természetes személy, aki ténylegesen irányít egy jogi személyt, természetes személyt – vállalkozót vagy vagyonszövetséget,
- az a természetes személy, akinek javára jogi személy, természetes személy – vállalkozó vagy vagyonközösség tevékenységét vagy vállalkozását végzi.

A tényleges haszonhúzó lehet akár természetes személy, akár jogi személy. A tényleges tulajdonos mindig csak természetes személy lehet, jogi személy soha.

További szakmai cikkeket a www.vallalkozasszlovakian.hu oldalon találhat.

Ha tetszett a cikk és szeretne további hasznos információkhoz jutni, [itt feliratkozhat hírlevelemre](#), amelyhez ajándékba egy kis SK-HU szakszótárt küldök.

Szerző: Janok Júlia – Szlovákiai vállalkozások szakértője, 2023.11.27.

